

Del — og den Del af Befolkningen, som virkelig elsker Folkekirken, vil vinde Folkekirken mere og mere kær, naar Menighederne faa Adgang til at deltage i dens Styrelse, og Folkekirken vil ogsaa vokse sig stærk derved, og Socialdemokraterne ville da kun have ringe Udsigt til at naa deres Ideal. Derfor forstaaer jeg, at Socialdemokraterne maaske netop maa hade en demokratisk styret Folkekirke langt stærkere end en Folkekirke, som ikke er styret paa denne Maade, og derfor maa de naturligvis være Modstandere af de foreliggende kirkelige Lovforslag.

Det ærede Medlem, der talte paa Socialdemokraternes Vegne, vilde forudsætte, at Ministeren med dette Forslag havde givet Slip paa de andre foreliggende kirkelige Forslag, nemlig om Brugen af Kirkerne og om Valgmenigheder, men det er en Forudsætning, som ikke holder. Stik. Jeg har ogsaa i Gaar over for det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen), som vilde forudsætte noget lignende, udtalt dette. Det er sikkert nok, at jeg er saa ivrig som nogen for at faa disse Forslag førte igennem, og det er min Overbevisning, at lykkes det at faa en Forhandling i Gang paa det Grundlag, her foreligger, vil det ogsaa let lykkes at faa de to andre Lovforslag førte igennem. Men der er ingen Grund til at nævne dem i dette Lovforslag, da de jo ikke have noget med Valgene, som her ere foreslaaede, at gøre.

Da Socialdemokraterne stille sig paa den Maade, undrer det mig ikke, at de ogsaa fordre Reformen indførte i Kirken, som ikke kunne bestaa med en Folkekirke, en organiseret Kirke for hele Folket. En saa uindskrænket Lærefrihed, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) ønsker — han udtalte sig ikke væsentlig derom i Dag, men i Fjor lod han forstaa, at han ønskede en saa uindskrænket Lærefrihed, at Folkekirken Præster endog skulde kunne forkynde den Lære, at Kristus ikke var Guds Søn — vilde, hvis den blev indført i Kirken, føre til en Splittelse til alle Sider. Den Slags Reform, som det ærede Medlem ønsker, at al Organisation i Virkeligheden kastes over Bord, kunne kun føre til Splittelse og, til at Folkekirken vilde opløses i Atomer eller allerhøjest i nogle Frimenigheder. Jeg skal ikke komme ind paa hele denne Betragtning, som det ærede Medlem har stor Lyst til at fremsætte, og som han har fremsat adskillige Gange. Men jeg skal gøre nogle Bemærkninger mod nogle andre

Betragtninger, som han har fremført, nemlig at det her foreliggende Lovforslag stred mod den Stilling, der tidligere var indtaget fra Rigsdagens Side. Det er enten en ren og skær Misforstaaelse, eller en ren og skær Overdrivelse, hvad man nu vil kalde det.

I 1849 stemte Flertallet i den grundlovgivende Rigsdag imod at faa en Bestemmelse sat ind i Grundloven om, at Rigsdagen ikke skulle kunne lovgive om folkekirkelige Tilstande uden først at have hørt en Kirkedag eller Synode. Den grundlovgivende Rigsdag vilde have, at fremtidige Rigsdage i den Henseende skulde have deres fri Stilling, men det var ikke Meningen fra Rigsdagens Side, at man ikke nogen Sinde vilde kunne gaa ind paa en Kommission. Tværtimod, man vedtog Bevillinger i de Aar, der fulgte efter, som forudsatte Nedsættelsen af en Synode, og man gik med til at bevilge Penge til Kommissioner, der vare nedsatte. Vi have haft Kommissioner nedsatte dels i 1850'erne, dels i 1860'erne, og der er derfor ikke noget mærkværdigt i, om Rigsdagen atter kan gaa til en Bevilling til Nedsættelse af en Kommission. Hvorledes en Kommission skal sammensættes, hvorledes den skal vælges, er et Spørgsmaal, man kan forhandle om, og som vi netop forhandle om i disse Dage, idet den ene af Rigsdagens Afdelinger ønsker den sammensat paa en Maade, en Del af Medlemmerne her paa en lignende Maade, og de fleste her samt Ministeren ønske den sammensat paa en anden Maade. Det ærede Medlem forfægtede et Standpunkt, som direkte strider mod det Bud, som vi have i Grundloven. Naar Grundloven ligefrem giver Bud om, at vi skulle støtte Folkekirken, kan det ikke nytte at stille os paa den Maade, at vi sige: Vi ville slet ikke have med Folkekirken at gøre, vi ønske den øpløst. Hvis vi ønske det, maa vi kæmpe for en Grundlovsforandring, thi det kan ikke være rigtigt, at vi samtidig med, at vi ønske Grundloven bevaret, ogsaa staa paa et Standpunkt, der er stik imod Grundlovens Ord. Det ærede Medlem maa da arbejde paa en Grundlovsforandring paa dette Punkt, frem for at stille de Forslag, som han har ønsket førte igennem.

Jeg forundrer mig derfor som sagt ikke over, at Socialdemokraterne ere mod Lovforslaget og de kirkelige Lovforslag. Men derimod undrer jeg mig noget over, at Mænd, som ellers mene sig at staa i stik Modsetning til Socialdemokraterne paa dette Omraade, i Virkeligheden i disse